

De tre teorier om forholdet mellem kønnene

I det følgende vil jeg nævne tre kendte eksempler på mennesker, som har forholdt sig kritisk til kønsrollerne:

Charles Fourier
Elisabeth Barrett Browning
Virginia Woolf

Jeg har set dem som en oase midt i den ørken af fastlåste roller, som jeg har haft det så svært med og som har hæmmet min udvikling og som har påvirket mit sind.

Théorie des Quatre Mouvements

Charles Fourier

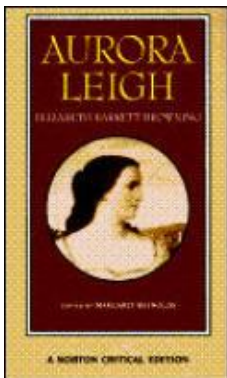
I sin bog Teorien om de fire bevægelser skriver Charles Fourier følgende:

«Udvidelsen af kvindernes rettigheder er det generelle princip for al social fremgang».

(Théorie des Quatre Mouvements, 2. udgave Paris 1814, side 195). Inspireret af dette udsagn måler jeg et hvilket som helst samfund og en hvilken som helst kultur på i hvor høj grad kvinder er frie til at handle suverænt og træffe egne beslutninger vedrørende deres eget liv. Dvs. at patriarkatet i alle udgaver, fra tvang over nedlædighed til galanteri, er for mig en barriere for at frigøre begge køn.

Konkret i mit tilfælde er den komplementære opfattelse af kønnene en hindring for min spontane væren sammen med det andet køn, da det implicerer de ovennævnte forventninger til mig.

Aurora Leigh

Elisabeth Barrett Browning

You never can be satisfied with praise
Which men give women when they judge a book
Not as mere work, but as mere woman's work,
Expressing **the comparative respect**
Which means the absolute scorn. *Oh, excellent!*
What grace! what facile turns! what fluent sweeps!
What delicate discernment . . . almost thought!
The book does honour to the sex, we hold.
Among our female authors we make room
For this fair writer, and congratulate
The country that produces in these times
Such women, competent to . . . spell.

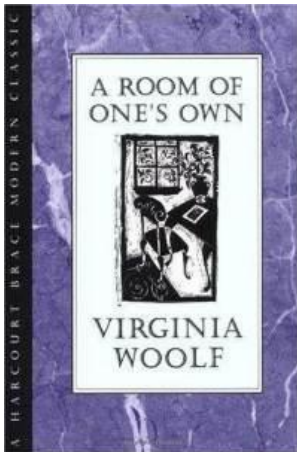
pp. 51-52

Hvis nogen skulle vove den dristige indvending, at sådan er det ikke mere, vil jeg her citere hvad Erica Jong udtaler i et interview i JyllandsPosten d. 10. februar 2016:

Kvindelige forfatteres bøger bliver ikke vurderet på lige fod med de mandlige forfatteres. Det er ret rystende. I mange år så jeg det ikke, for det er ikke rart at erkende. Det gør jeg nu: Kvindelige forfattere bliver ofte anset for at være andenklassens forfattere.

I stedet for at betragte mine bøger som en kommentar til samfundet, bliver de betragtet som bøger om sex. Jeg er blevet kategoriseret som sexforfatter, og det er absurd. Det er kun, fordi jeg er kvinde. Havde en mand skrevet det samme, havde det været en bog om at være menneske. Det er latterligt.

A Room of One's Own

By Virginia Woolf

Rich people, for example, are often angry because they suspect that the poor want to seize their wealth. The professors, or patriarchs, as it might be more accurate to call them, might be angry for that reason partly, but partly for one that lies a little less obviously on the surface. Possibly they were not 'angry' at all; often, indeed, they were admiring, devoted, exemplary in the relations of private life. Possibly when the professor insisted a little too emphatically upon the inferiority of women, he was concerned not with their inferiority, but with his own superiority. That was what he was protecting rather hot-headedly and with too much emphasis, because it was a jewel to him of the rarest price. Life for both sexes — and I looked at them, shouldering their way along the pavement — is arduous, difficult, a perpetual struggle. It calls for gigantic courage and strength. More than anything, perhaps, creatures of illusion as we are, it calls for confidence in oneself.

Without self-confidence we are as babes in the cradle. And how can we generate this imponderable quality, which is yet so invaluable, most quickly? By thinking that other people are inferior to one self. By feeling that one has some innate superiority — it may be wealth, or rank, a straight nose, or the portrait of a grandfather by Romney — for there is no end to the pathetic devices of the human imagination — over other people. Hence the enormous importance to a patriarch who has to conquer, who has to rule, of feeling that great numbers of people, half the human race indeed, are by nature inferior to himself. It must indeed be one of the chief sources of his power. But let me turn the light of this observation on to real life, I thought. Does it help to explain some of those psychological puzzles that one notes in the margin of daily life? Does it explain my astonishment of the other day when Z, most humane, most modest of men, taking up some book by Rebecca West and reading a passage in it, exclaimed, 'The arrant feminist! She says that men are snobs!' The exclamation, to me so surprising — for why was Miss

Was an arrant feminist for making a possibly true if uncomplimentary statement about the other sex?— was not merely the cry of wounded vanity; it was a protest against some infringement of his power to believe in himself. **Women have served all these centuries as looking-glasses possessing the magic and delicious power of reflecting the figure of man at twice its natural size.** Without that power probably the earth would still be swamp and jungle. The glories of all our wars would be unknown. We should still be scratching the outlines of deer on the remains of mutton bones and bartering flints for sheep skins or whatever simple ornament took our unsophisticated taste. Supermen and Fingers of Destiny would never have existed. The Czar and the Kaiser would never have worn crowns or lost them. Whatever may be their use in civilized societies, mirrors are essential to all violent and heroic action. That is why Napoleon and Mussolini both insist so emphatically upon the inferiority of women, for if they were not inferior, they would cease to enlarge. That serves to explain in part the necessity that women so often are to men. And it serves to explain how restless they are under her criticism; how impossible it is for her to say to them this book is bad, this picture is feeble, or whatever it may be, without giving far more pain and rousing far more anger than a man would do who gave the same criticism. For if she begins to tell the truth, the figure in the looking-glass shrinks; his fitness for life is diminished. How is he to go on giving judgement, civilizing natives, making laws, writing books, dressing up and speechifying at banquets, unless he can see himself at breakfast and at dinner at least twice the size he really is? So I reflected, crumbling my bread and stirring my coffee and now and again looking at the people in the street. The looking-glass vision is of supreme importance because it charges the vitality; it stimulates the nervous system. Take it away and man may die, like the drug fiend deprived of his cocaine. Under the spell of that illusion, I thought, looking out of the window, half the people on the pavement are striding to work. They put on their hats and coats in the morning under its agreeable rays. They start the day confident, braced, believing themselves desired at Miss Smith's tea party; they say to themselves as they go into the room, I am the superior of half the people here, and it is thus that they speak with that self-confidence, that self-assurance, which have had such profound consequences in public life and lead to such curious notes in the margin of the private mind.

Min psykologi

Når man som jeg er kommet til kort over for disse forventninger (og dermed er kommet til at erkende systemets eksistens), har jeg i de tre ovennævnte forfatterskaber set hvilken harme og uro det kan skabe i andre.

Men jeg har også måttet erkende, at denne opfattelse slet ikke deles af det store flertal og at virkelighedens hårde realitet er at de der har fordel af systemet klarer sig meget bedre.

Da kvindekampen, feminismen, startede i tresserne og halvfjerdserne, så jeg indledningen til en ny æra, men er blevet desillusioneret. Kønsrollerne og den dermed forbundne adfærd og påklædning har fået en renæssance, så fra at opfatte mig som del i en progressiv udvikling, ser jeg mig selv afsnøret fra historien og samfundet.

At medaljens bagside er kvinders mindre indtjening, mindre indflydelse i mange sammenhænge, er en pendant til denne kokette forside, er jo også en del af systemet. Dvs. at man på denne måde kan naturliggøre en socialt skabt magtmæssig underlegenhed.

Men på andre områder, nemlig uddannelse, indtjening, samfundsmæssig placering kan jeg ikke klage, og har indtil nu følt en forpligtelse til at gøre noget for andre. Denne følelse har jeg nu lagt bag mig, ved tanken om hvad dette system har forvoldt mig af ondt. Det lader jo til, at de mennesker, som jeg troede ønskede en ændring, faktisk er godt tilfreds med tingenes tilstand.

Min vending, la mia svolta.

Jeg er med andre ord gået fra at være deltager til at blive tilskuer. Som jeg nævner det i det 3. bud til mig selv:

Vræng ikke af det, du mener, er klicheer. Acceptér verdens gang, forventninger og roller med et skævt smil.

Og sådan er det gået:

Ulykkelig dreng så sin frelse i ulykkelige slaver.

Men verden er en supertanker, som ikke let ændrer kurs.

Ulykkelig dreng ser sig selv og frelser ikke længere lykkelige slaver.

Er nu hinsides godt og ondt og spadserer.

Det sidste ord refererer til en italiensk bog, som behandles herunder: [La filosofia del camminare](#). Jeg har forstået, jeg ønsker ikke at forandre, jeg ønsker blot at opleve.

Strukturen af min vending

Når leden ved alle klicheerne er ved at tage overhånd ([Bullet in the Brain](#)), trækker jeg mig ud af det hele ([La svolta](#)) og betragter det hele med et skævt smil (Mine ti bud til mig selv).

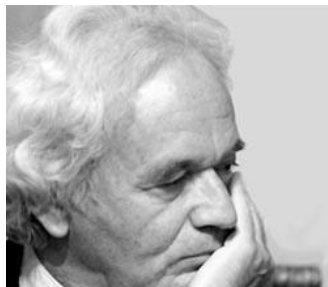
Når jeg så ytrer mig sker det på to måder:

Hvis jeg ønsker at blive klogere, stiller jeg spørgsmål eller kommer med argumenter, for at se hvor godt de holder.

Ellers ønsker jeg blot at behage og holde samtalen i gang. Derfor kommer jeg ikke med argumenter, men beskrivelser og forklaringer.

La filosofie del camminare

Efter min venden-mig-bort

Ci sono sempre stati filosofi attratti dalla volontà di cambiare le cose, e altri, invece, affascinati dall'ammirarle. Soltanto al fine di coglierne l'immutabile identità o l'inesauribile mutazione. Sembrerebbe che una via di mezzo non sia di conseguenza possibile, eppure non è così. Prima ancora di domandarci se il filosofare serva a cambiare, o viceversa a contemplare, dovremmo chiederci se la filosofia non consista nell'astenersi dall'una o dall'altra modalità, entrambe interessate a esercitare un potere sugli oggetti tangibili e su quelli friabili: i pensieri, i sentimenti, i sogni. L'una è più attiva e trasformativa, l'altra è più intenta a elaborare escogitazioni astratte sulle sorti dell'esistenza. Questa possibilità si accende quando scopriamo che il filosofare ci aiuta a descrivere e a raccontare quel che andiamo vivendo, al contempo insegnandoci a separarci da noi stessi, andando verso quel che è altro da noi.

In tal caso, filosofare (con poesia) è un camminare a zozzo per il solo piacere di conoscere quanto le cose, le persone, le vicende umane hanno da offrirci al di sotto di ogni apparenza. Questa è la funzione investigatrice del filosofare, che dovrebbe sempre precedere le altre due modalità d'essere. O, perlomeno, accompagnarle.

(pp. 50-51)

Der har altid været filosoffer, der var tiltrukket af ønsket om at ændre tingene, og andre, fascineret af at beundre dem. Kun for at forstå disses uforanderlige identitet eller uudtømmelige forandring. Det ville synes som følge heraf, at en mellemvej ikke er mulig, men imidlertid er det ikke tilfældet. Før man overhovedet spørger sig, om det at filosofere har til formål at ændre eller vice versa at betragte, bør vi spørge os selv, om filosofien ikke består i at afholde sig den ene eller den anden måde, begge interesseret i at udøve magt over de materielle objekter og de mere løse objekter: tankerne, følelserne, drømmene. Den ene er mere aktiv og omformende, den anden er mere opsat på at udvikle abstrakte tankegange om tilværelsens skæbne. Denne mulighed vækkes, når vi opdager, at det at

filosofere hjælper os til at beskrive og fortælle, hvad vi oplever, på samme tid som den lærer os at skille os fra os selv, at gå ind i hvad der er anderledes end os.

I dette tilfælde er det at filosofere (med digtning) det at spadsere på må og få, udelukkende med den glæde for øje at lære at kende hvor meget tingene, personerne, de menneskelige anliggender har at tilbyde os neden under enhver synlig forekomst. Dette er filosofiens undersøgelsesfunktion, som altid bør gå forud for de to andre måder at være på. Eller i det mindste, ledsage dem.

Tredelingen af den filosofiske aktivitet

Omsat til mere daglig tale kan hans inddeling svare til denne tredeling:

1. Opsøge viden for at blive klogere på bestemte områder,
2. Gøre en forskel, socialt, etisk, politisk og
3. Nyde den stofflige virkelighed, kunst, arkitektur, natur, en intens konkret forholden sig til det der viser sig i ens meditative omgang med omgivelserne.

Duccio Demetrios måde at inddele og beskrive de forskellige filosofiske aktiviteter på svarer til de klassiske:

Platon: Det sande, det gode og det skønne.

Kant: Kritik af den rene fornuft, den praktiske fornuft og dømmekraften.

Demetrio: Capire, cambiare e cogliere (forstå, forandre og gribe (forholde sig konkret))

Denne tredeling kan uddybes på følgende måde:

Ifølge Platon er der tre aspekter af eksistens: det sande, det gode og det smukke.

Undersøgelse af verden betyder at få en ægte syn på verden. Ændre verden er at forbedre verden, at gøre godt. Kort sagt, jeg er nu kommet til det tredje aspekt. Hvad betyder det?

At søge det sande vil sige at foretage analyse af verden, studere for at forstå hvordan verden og ting fungerer. Dette er vigtigt og også givende i sig selv. Uden dette, ingen aktiviteter og arbejde, og derfor intet liv. Det er også vigtigt for at kunne ændre verden, det andet aspekt, at kunne gøre en forskel, som det er blevet moderne at sige.

Så nu mangler kun at forklare det tredje. Jeg bruger også ord som **at forstå, at ændre, at gribe** for at forklare disse tre aspekter.

Hvilket betyder 'gribe'? Det er en aktivitet, der fokuserer på den direkte sammenhæng med ting, ved hjælp af sanserne: synet, lugtesans, berøringssans osv. og kombinere og forbinde dem med det forråd af viden som, som er resultatet af mange års studier.

Her drejer det sig ikke om et forsøg på at forstå, og ej heller ændre verden. Kun at sætte pris på det. Det er en aktivitet uden yderligere mål. Det er målet i sig selv.

Dette er, hvordan jeg bruger min tid: Jeg ser mig omkring og studerer de ting jeg ser, og ofte medfører det at der dukker noget op i mit sind som jeg har læst om det. Disse ting kan

være en bygning, et maleri, en skov, en blomst, en virksomhed, en messe, en person, en samtale. Kort sagt, alle ingredienserne i det daglige liv, men altid uden ønsket om at forstå eller forandre, kun reflektere og værdsætte.

Sådan er det nu. Nu er jeg fri.

Denne position kan kaldes mimosens venden sig bort: *La svolta della mimosa*.

Jeg går nu ind i en eksplicit impansiv fase, som også kan beskrives som eskapisme.

Impansiv er et ord jeg har lavet for at beskrive en bevægelse som er modsat en ekspansiv bevægelse.

Det ideologiske aspekt:

Jeg fortsætter min sarkasme over for klichéerne (*Bullet in the Brain*, Tobias Wolff), men kun i resignation. Jeg sidestiller stilethæle med slør (i grunden er de jo eksempler på det samme fænomen), accepterer og vender mig bort.

Det politiske aspekt:

Jeg ønsker nu en realistisk udenrigspolitik. Mit råd: lad være med at genere Kina om menneskerettigheder i Tibet.

Jeg holder en lav profil over for sharia og diktaturstater. Jeg foretrækker velfærd og indskrænkning af ytringsfrihed med livet i behold frem for at kræve de vestlige frihedsrettigheder overholdt.

Det private aspekt:

Jeg accepterer min sekundære placering og kan derfor slappe af. Jeg er ikke morsom og skal acceptere det. Men jeg er taknemmelig for den tid jeg fik i håbet om at denne situation, dette system kunne ændres.

La mia attività

Secondo Platone ci sono tre aspetti del esistenza: il vero, il buono e il bello. Studiare il mondo significa arrivare a una visione vera del mondo. Cambiare il mondo significa migliorare il mondo, di fare del buono. In breve, ormai io sono arrivato al terzo aspetto. Che vuol dire?

Cercare il vero vuol dire fare l'analisi del mondo, studiare per capire come funziona il mondo e le cose. Questo è importante ed anche un'attività gratificante in se stessa. Senza di questo, niente attività e lavoro, e quindi niente vita. È anche indispensabile per poter cambiare il mondo, il secondo aspetto, per fare una differenza come è diventato di moda di dire.

Quindi resta il compito di spiegare il terzo. Uso anche le parole capire, cambiare, cogliere per questi tre aspetti.

Che vuol dire 'cogliere'? È un'attività che concentra l'attenzione sul rapporto diretto con le cose, usando i sensi visivi, olfattivi, tattili ecc. combinandoli e allacciandoli con il deposito di conoscenza che è il risultato di tanti anni di studi.

Qui non centra un tentativo di capire, e neanche di cambiare, il mondo. Solo di apprezzarlo. È un'attività senza ulteriori mete. È la meta in se stessa.

Ecco come passo il mio tempo: Mi guardo intorno e studio le cose che vedo, e spesso mi passa per la mente qualcosa che ho letto in proposito. Queste cose possono essere un edificio, un quadro, un bosco, un fiore, un attività, una messa, una persona, un colloquio. Insomma, tutti gli ingredienti della vita quotidiana, però sempre senza la voglia di capire oppure cambiare, solo riflettere ed apprezzare.